

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LI. Ч. 150. НЬО-ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, п'ятниця, 4-го серпня 1944.

No. 150. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, August 4, 1944.

VOL. LI

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕгген 4-0237. — Тел. У. Н. Спору: ВЕгген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НАРАДИ 26 ГУБЕРНАТОРІВ РЕПУБЛІКАНЦІВ

СТ. ЛУІС (Мізури). — За спонукую Тамеса Ф. Дюїя, ньюйорського губернатора і кандидата на президента з рамени Республіканської Партії, зіхалися на партійну нараду губернатори з 26 стейтів. Головною темою їх нарад має бути програма діяльності по стейтах у протиставленні до діяльності федерального уряду. У такий спосіб республіканці хочуть практично продемонструвати змагання до втримання стейтових прав проти зростаючої сили федерального централістичного уряду. Дюїя, як кажуть, має програму діяльності стейтів, складену з 15-точок.

Самий зїзд губернаторів, що причисляються до Республіканської Партії, вказує на силу губернатора у вирішуванні партійних справ. Вони твердять, що разом вони представляють 339 електорів на всіх 521 електорів, які теоретично віддають голоси на вибір президента, а населення їхніх стейтів досягає разом цифри 90 мільйонів на 130 мільйонів усього американського населення.

ВИСЛІДИ ПРАВИБОРІВ.

НЬО-ЙОРК. — Пресові агенції роблять різні висновки з правиборів, які відбулися по всіх стейтах, щоб настановити партійних кандидатів на різні виборні уряди. Покищо виявилися такі несподіванки: В стейті Мізури перепав при третій кандидатурі Демократичної Партії сенатор Бенет Чамп Кларк, як кажуть внаслідок агітації Конгресу Промислових Організацій (СІО). В Нью-Йорку вийшов кандидатом обох великих партій дотеперішній радикально-комуністичний конгресмен Віто Маркантоніо, хоч проти нього вели агітацію провідники обох партій. Між іншим в Нью-Йорку вийшов кандидатом з 16-ї партійної пастор А. С. Селігман з Церкви Адам Клейтон Паве, самий нігер, який заповів боротьбу проти тих конгресменів, що витягають расове питання. В 29 конгресовім дистрикті перепав з кандидатурою в Республіканській Партії, конгресмен Гемілтон Фиш, який вставив своїм ворожим наставленням до комуністично-більшовицьких затій. Свою поразку приписує Фиш неприхильності губернатора Дюїя, але він зголошує свою кандидатуру як незалежний республіканець. У стейті Тексас добувають більшість прихильники Рузвелта, хоч там є роздвоєння в Демократичній Партії. Таксамо втихає революта проти нього в Савт Каролайні.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО РЕКОНВЕРЗІЮ В СЕНАТІ.

ВАШІНГТОН. — На нараді в Капітолію між провідниками конгресу і директором Воєнної Мобілізації Джеймсом Ф. Бірнсом прийшло до порозуміння в справі закону для реконверсії промислу й демобілізації. Ці справи мають бути переведені на підставі трьох окремих законів, щоб виминути законодавчих непорозумінь. Тенерішній проєкт, внесений сенатором Кілгормом, показується непрактичним, однак провідники робітничих організацій уже заповіли боротьбу за переведення проєкту Кілгорма, бо він обіймає цілість справ, справ, об'являючи реконверсію й демобілізацією. На підставі нового законопроєкту стейти мали б виплачувати компенсацію на випадок безробіття, але стейтові фонди походили б з федеральних позичок на цю ціль.

ВІДНОВЛЕННЯ КОНТРАКТУ ДЛЯ ПЕРЕДАВАННЯ ОПЕРИ ПО РАДІО.

НЬО-ЙОРК. — Між Метрополитен Оперою і підприємством Тексас Компані і Блу-Нетворк Радіо підписано контракт на дальших 6 літ, щоб передавати кожної суботи по радіо спів зі сцени ньюйорської опери. Представлення будуть розпочинатися в 2 години сполудня по Східному Часі і будуть передавані по радіо доки куртина не спаде. Радіо має передавати спів по всіх стейтах, у Канаді, а також і по цілому світі. Менеджер опери Едвард Джансон заявив, що передавання опери по радіо має на цілі зблизити до себе цілий світ для приятних зносин.

ДАЙЕС ДОМАГАЄТЬСЯ ОБВИНУВАННЯ УРЯДОВИВ СІО.

ВАШІНГТОН. — Конгресмен Мартин Дайес з Тексас заповів, що він поставити в палаті репрезентантів домагання, поставити в стан обвинувачення урядовців Комітету Політичної Акції Конгресу Промислових Організацій (СІО) за те, що вони видають великі фонди на передвиборчу агітацію, змагаючи до повалення кандидатів до конгресу. Однак Дайес надіється, що генеральний прокуратор Франсис Бидл зробить це самий, на підставі існуючого закону, званого законом Геча.

Опрацьовують плян постійного повітреплавства до Європи

НЬО-ЙОРК. — Летунські підприємства, які стоять в порозумінню з Радою Цивільного Повітреплавства, обраховують, що безпосередньо після війни можна буде втримати постійні повітряні лінії подорожі через Атлантику до Європи. Вже теперішній розвиток повітреплавства вказує, що повітряні дороги є необхідні між великими осередками населення. Тому постійна повітряна комунікація між Америкою й Англією є запевнена. Тепер же йдуть наради про ціну їзди. Для її устійнення Юнайтед Ераєйз порівнює число корабельних подорожних у минулому й укладає на цій підставі цифри подорожних повітряними лініями. Від кількості подорожних залежатиме ціна білету. Так як тепер справа представляється, їзда повітрям з Нью-Йорку до Лондону мала б коштувати \$250 в один бік, але вже після 5 літ надіються знизити до \$100 в один бік.

КАНАДА ДОМАГАЄТЬСЯ КАРИ ЗА МОРДУВАННЯ ВОЄННИХ ПЛІННИКІВ

ОТАВА (Канада). — Канадський прем'єр В. Л. Макензі Кінг виявив в парламенті, що вчасі інвазії Нормандії німецькі воєнні відділи застріляли 19 канадських воєнків, які попали в їхній полон. Слідчий суд, складений з офіцерів Канади, Злучених Держав і Англії, провів усе обставини, серед яких ці полонені потерпіли смерть і прийшов до висновку, що це сталося всупереч усіх існуючих міжнародних прав і практик. Суд передав вислід слідства до відома швейцарського уряду і просив передати його німецькій владі для вислідження та примірного покарання людей, відповідальних за смерть канадських півників.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ БУДЖЕТ МЕНШАЄ З ПОСТУПОМ ВОЄННИХ ОПЕРАЦІЙ

ВАШІНГТОН. — Бюджетове Бюро заповіло, що найменше 3 біліони доларів можна буде заощадити вже в теперішньому фінансовому бюджеті внаслідок перемог на боєвих фронтах. Директор бюджету Гаролд Д. Смит обраховує, що вонені кошти виносять тепер по 93 біліони річно, але з дальшим успішним поступом воєнних операцій видатки на війну зменшаться. Колиб німецький опір нагло зломився, тоді видатки на війну будуть менші ніж 90 біліонів. Обчислення воєнних видатків на біжучий рік полягають на надії, що війна в Європі скінчиться перед кінцем скарбового року, отже перед 31. червня 1945. р. Зате, видатки на війну з Японією обраховані на передбачуванню, що там війна потриває поза 1945. рік.

Туреччина зірвала на прохання Британії дипломатичні зв'язки з Німеччиною

АНКАРА (Туреччина). — Турецький прем'єр, Шукру Саракоглу, проголосив ухвалу уряду, на підставі якої Туреччина зриває дипломатичні та економічні зв'язки з Німеччиною на прохання Британії, попере американською дипломатією. Рішення пішло під затвердження Турецького парламенту — Народної Ради. Спершу ту справу вирішено на нарадах Народної Республіканської Партії, однієї політичної партії в Туреччині. Уряд думає, що йому вдасться повести справи так, що Туреччина не возьме активної участі у війні. Та, як він заявив, це залежатиме від Німеччини. Знов німецьке пресове бюро подало, що Туреччина вступила на дуже небезпечний шлях, та що війна між Туреччиною і Німеччиною стала неминуючою. Так є, що столиця прибрала відразу воєнний характер. По вулицях Анкари виставлено проти-летунські гармати. Знов в Істанбул поліція інтернувала понад 100 німців. Уряд проголосив теж амнестію для тих, що порушували невірність, а між якими є американці, британці та советські піддані. Надіються, що будуть випущені на волю Юрій Паволов і Леонід Корнілов, що були засуджені за атентат на німецького амбасадора фон Папена.

У ВАШІНГТОНІ РАДІ З ТУРЕЦЬКОГО РІШЕННЯ

Департамент стейту в Вашингтоні виявив від імені цілого уряду вдоволення з того, що Туреччина зірвала зв'язки з Німеччиною. Очевидно, що Вашингтон рад би бачити Туреччину в активній боротьбі з німецьким агресором. В такому разі Аліанти дісталиб летунські бази, звідки було б їм легко бомбардувати німецькі залоги на Додеканезьких островах, що є в шісіданню наїстів.

МИР БЛИЗЬКИЙ — ЗАПОВІВ ЧОРЧИЛ В БРИТИСЬКИМ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН. — Бритійський прем'єр, Вінстон Черчил, виголосив в британській палаті поєлів довгу промову, в якій обговорив широко воєнне положення, заграничну політику, справу ідеологій і т. п. Та найцікавіше те, що прем'єр, підкреслюючи, що він є проти поширювання фальшивих вісток, такі признає, що аліантська перемога таки можливо наступить уже скоро.

ПАРИЖ ПЕРЕД ГОЛОДОВОЮ КАТАСТРОФОЮ

АЛЬЖІР. — Заняття Нормандії Аліантами є доброю новиною, коли їде про нищення націстівської сили в Франції й ліквідації ворожої окупації. Та з другої сторони справа представляється так, що саме з Нормандії йшла пбжива для Парижа. Тому побоюються, що якби визвольна боротьба в Франції продовжилась і Париж не був скоро звільнений від німецької окупації, то буде голодувати яких чотири мільйони французів в Парижі й околиці. Населення той округи не може покинути свого осідку та шукати їзди за поживою. Для 6. червня мав Париж поживи на 27 днів. Наслідком воєнних подій дальній доставки неможливі. А це значить, що перед Парижем і його околицею стоїть марево голоду.

ЕНКИ ПРИГЛЯДАЮТЬСЯ НІМЕЦЬКОМУ ТЕНКОВИ. — На образку бачимо великанський німецький повз, що його перевернула аліантська бомба. Приглядаються тому повзови три американські воєнки в шоломах. Вони є експерти і ствердили, що тенк буде можна направити і вжити для аліантських цілей.

БРЕТАНЬ ЗАВАЛЕНА АМЕРИКАНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американські частини, ввійшовши з Нормандії в Бретанську провінцію, пруть цілою силою в двох напрямках: В першу чергу, щоб зайняти столицю провінції, місто Рен, а далі, щоб дістатись якнайскорше до пристані Брест, що є на самім верху півострова. Цю фазу американської офензивни характеризують дуже ясно й просто, кажучи, що „німці в повнім відвороті“.

БРИТАЙЦІ ПОСПІШАЮТЬ ЗА АМЕРИКАНЦЯМИ.

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Бритійські частини продовжують з успіхом уже третій день свою офензиву на полудне від Комонт, занявши місто Вір. Ось так доповнюються американські та британські операції на тому терені й промощують шлях на Париж.

ПІДГОТОВКА ДО РІШАЛЬНОГО БОЮ ЗА ВАРШАВУ

МОСКВА. — З советських воєнних звідомлень виходить, що головні частини армії ген. Івана Д. Черняховського, посуваються з одного боку в напрямі Східної Прусії, зосередоточують тепер головну увагу на окруження Варшави, за якої посідання прийде-тьс мабуть ще звести головний бій. Виходить, що советські головні сили надходять вже десь у віддалі яких десять миль від Варшави.

Бої в самій Варшаві і на передмістях.

Тимчасом у самій Варшаві й її передмістях їдуть уже від кількох днів бої польського узброєного підпілля з німецькою залогою. Підпілля винищує в першу чергу тих гестаповців, що далися населенню найбільше в знаки. Теж проголошується, що це польське підпілля воєє в тісному порозумінню з командою наступаючих советських військ.

НЕ ЧУТИ НІЧОГО ПРО МІКОЛАЙЧИКА.

ЛОНДОН. — Польські урядові кола вдоволені з одного боку з того, що на польських землях не прийдить до непорозумінь між польським підпіллям і советськими військами. Зокрема, що нема того в Варшаві. Але з другого боку зажурені вони тим, що нема ніяких вісток з Москви про наради польського прем'єра Міколайчика з Сталіном.

НІМЦІ ПОКИДАЮТЬ ФІНЛЯНДІЮ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — З достовірних джерел подають, що німці почали евакуацію своїх військових частин з Фінляндії до Естонії. Кажуть, що це є в звязку з президентурою маршала Карла Густава Манергейма, бо він згодився прийняти ось ту президентуру тільки під такою умовою, що Кремлін розпічне з Фінляндією нові мирові переговори, запевняючи їй державну незалежність.

НА ГВАМІ ЗАВЗЯТІ БОІ

ПЕРЛ ГАРБОР. — Адмірал Честер В. Німіц подає, що японський спротив на острові Гвам збільшається. Приходить до шораз завзятіших боїв. Проте американці здобули ще одно летунське поле. Що бої завзяті, пізнати по жертвах, що їх проголошує комунікат. В ньому сказано, що в боях за Гвам і Тініан було досі 1,230 вбитих і 6,067 ранених, а про 337 нема вістки. На самому Гвамі втрачено 1,022 вбитих, а ранених є 4,946. Про ворожі втрати знаємо стільки, що на Гвамі нараховано 7,419 вбитих японців, а в Тініан поховано 2,075, разом 9,494.

АМЕРИКАНЦІ В КОМУНІСТИЧНИМ КИТАЮ.

ЧУНГКІНГ (Китай). — Урядово подають, що американські військові обсерватори є в дорозі до північних територій Китаю, що є під китайською комуністичною владою. Вони мають там зібрати певні інформації щодо погоди та інші, що булиб корисні для американських летунів, що мусілиб осідати на тих територіях. Американські висланники будуть теж старатись довести до зближення між китайськими частинами. Їде тут мабуть про створення на тих землях американської летунської бази. Китайський уряд в Чунгкінг, як виглядає, ставиться до того всього з певною резервою.

НІМЦІ ВЖИВАЮТЬ ТЕНКОВИХ РОБОТІВ.

З КАНАДІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ В ФРАНЦІЇ — Німці випробовують нову „секретну“ зброю, якою є повз-робот. Звернули вони ту зброю перший раз проти канадських частин, що борються на полудне від Касн. Теоретично отсей робот, як дійде до цілі і вибухне, нищить все, що є довкруги. А найбільше завдає страху. Мабуть на цей переполох німці й найбільше рахують. Вони пустили таких сім тенків-роботів проти канадців, що походять з Овертюро. Та жаден робот не дійшов так близько, щоб завдати серйозну шкоду. Два роботи самі тріснули, викидаючи у повітря масу чорного диму і вогню, а інші знищено проти-летунськими гарматами.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 29, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрій оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Table with subscription rates: PEREDPLATA (Single copy 3 cents, 3 months \$2.00, 6 months \$3.75, 1 year \$7.00) and SUBSCRIPTION RATES (Three cents a copy, One year \$7.00, Six months \$3.75, Three months \$2.00).

За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

БОЖЕВІЛЛЯ

Світ так привик уже до нацистської пропаганди залякування, що вона перестала робити якенебудь вражіння. Крім цього дійсність, звязана з нацистськими методами правління і з Гестапом, була досі така, що загально думано, що вже нічого гіршого статись не може.

Так було досі. Та останніми часами підносяться голоси, що заповідають ще страшніші речі й ще страшнішу руйну. Бо є фактом, що як німці відступують у Франції, то залишають за собою цілковиту руйну. Винищують усе, що тільки можливе. Це нищення не уявляє собою аж такої „обсмаленої землі“, як це було в Україні, але проте є такою руйною, що ляскає французів. А нацисти це бачать і кажуть французам: Глядіть, що це з вами діють американці та британці!

З другого боку ракетові бомби, насилані нацистами на Англію, являються гіршим лихом ніж те, яке треба було пережити англійцям в часі „бліцкригу“. Цього воєнна команда не скриває. Вона ще виразно заявляє, що це треба надіятись гіршого лиха.

Теж і та кривава чистка, яку переводить Гітлер між генералами і високими офіцерами, є, як кажуть, початком нового терору. А як Гітлер розправляється так жорстоко з своїм власним народом, то, як слушно кажуть, якої пімсти можна надіятись в окупованих німцями краях, де саме тепер розвивають проти нацистів широку акцію різні підпольні організації.

До того треба ще додати, що в Німеччині знаходяться під „опікою“ Гестапо найвишні люди з різних країв і народів як закладники. Їх можуть нацисти кожної хвилини розстріляти у відплату. Є повно визначних людей і по концентраційних таборах. Усі вони є під строгим доглядом найвірніших нацистів і готові скінчити смертю, коли надійде момент цілковитого провалу нацистів.

Іншими словами описують упадок нацистського режиму в Європі в такий спосіб, що разом з своєю смертю нацисти будуть нищити і добивати все, що тільки їм попадеться під руки, та що буде запідозрене в якійсь нельюальності до них. Буде це отже масакра, яка переходить границі усякої уяви, бо нацисти виховані в такому дусі, що для них упадок чи кінець Гітлера є кінемом світа. Особливо виховані в таких почуваннях молоде покоління, яке крім нацистського світа, іншого не бачило. Воно, як кажуть, не піддається і навіть як війна формально скінчиться, піде в підпілля і звідтам буде продовжати терор.

Ось такими словами змальовують кінець Гітлера. Одно тільки може це злагодити, а це приспіншення того кінця. Та нову гірку чашу Європа таки буде змушена ще випити.

Ось таке заповідають ті, що визнаються на нацистських методах правління і виховання.

Потрібна українському народові, а не Росії

Ще й досі можна вчитати не тільки в російській пресі, але навіть в деякій українській, що Україна таки потрібна Росії задля своїх природних багатств, як і тому, що посідання України робить Росію великою потугою в світі, а одночасно ризальною як не в цілій Європі, так цілком певно на сході Європи.

Про те, що без української пшениці Росія голодувалаб, а без українського вугілля та заліза промислово занепадала чи не розвинулася, уже стільки набалакано та написано, що зайвим усе те наново передавати. Що ці речі могли появлятись тому ще навіть 20 чи 30 років, то це можна зрозуміти. Але що воно повторяється ще й тепер, і то не тільки в російських, але й в українських писаннях, це вже годі розуміти.

Згадувати чи писати про те, яка то Україна гарна та багата, та як вона годіє Росію, що без неї з голоду вигинулаб, було для многих одинокою відповіддю на те, що в Україні неволя, та що український народ в своїй Україні в пониженню та нужді. Це ніби було потрібне, щоб могла жити і розростатись Росія.

На те можна було легко навести повно доказів, що то наглядно вказували економічний визиск України Росією, як і переміну української землі в нероздільну частину одної Росії.

Та припустім, що так дійсно було, то чи українська пшениця і нині така потрібна Росії, що вона без неї жити не може? Чи український вугіль мусить бути дорешти вичерпаний, бо без нього не може обійтись російська промисловість?

Ось такі й їм подібні питання можна ставити одно за одним, як хто захотів би перевіряти давній експорт з України в Московщину. Та інакше буде виглядати ця справа, коли брати під увагу теперішність. Нині Україна — це повна руйна. Нині українська промисловість на Уралі, в Сибірі, Туркестані, чи де там. І відтам уже не повернеться. Там остануть машини, там остануть люди, насильно вигнані з України. Коштом того, що забрано з України розбудовано нові промислові центри, що близькі Москві, а далекі від України. Рахуючись з еwentуальною тимчасовою а може й цілковитою втрапою України, Совети заздалегідь забезпечили себе перед такою еwentуальністю розбудовою уральсь-

ких та сибірських областей та використанням нагромаджених там великих природних багатств, досі майже не торканих. Розбудова пішла на такі розміри, що імпонують навіть і американським промисловцям, що тепер виразно пишуть, що Сибір такий багатий у природній багатств як Злучені Держави Америки.

Отже так є, що з економічного боку Україна нині Росії цілком непотрібна. Її потребує хіба ненаситний російський імперіалізм. Без нього — моглал би велика і багата Росія з Україною в братній дружбі й в добрім сусідстві. Словом як — два брати, з яких кожний є господарем на своїому газдівстві.

Та Росія, як видно, цього не хоче. Зате хоче загарбати Україну, щоб на ній панувати, щоб їй дати свого наставника, свій лад і свою культуру, та щоб через неї далі поширити легше в Європі своє московське післанництво, себто московську диктатуру, московський лад і московську культуру. Їх треба закріпити в першу чергу в Україні, а потім далі.

Для інших цілей Росія України не потребує. Але зате Українці потребують український народ для свого життя. Цеж ясне, що без своєї України цей народ не може свобідно жити і розвиватись. Та це ясне тільки для того, хто розуміє і відчуває вартість свобідного розвою, хто привязує якусь вагу до індивідуальної й національної свободи та гідности. А що це так відчуває український народ, видно по ворожим терорі на українських землях. А терору вживали супроти українського народу всі окупанти, бо з усіми ними український народ не годився, бажаючи бути і жити на свободі, а не під окупаціями і диктатурами Берліна, Варшави, Бухарешту, чи Москви.

Україна призначена українському народові так, як корінні польські землі призначені польському народові, а московські — московському. А хто цього не визнає і наставляє в Україні владу з Берліна, Варшави чи Москви — той є гнобителем України, а не її визвольником.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER! BUY WAR BONDS

3 „ВЕСТІВ“ НА „ДАЛЕКИЙ СХІД“

Колиб тепер жив колишній американський журналіст-письменник Горейс Грілі він певно кинув би заклад до теперішньої генерації американців: „На Схід! На Схід!“ і справді. Такі горизонти, які відкриваються перед новим американським поколінням на Сході, це хіба мрії колишніх піонерів, що своєю незломною енергією сколонізували американський Захід, який ще й до сьогодні називаємо „Вестами“. Лише, що на місце колишніх очайдушних одиниць в роді Бомфало Біла приходять самий американський уряд, який укладає плани на економічне загосподарвання Китаю та Індії на Сході.

Згадані краї це найгустіше заселена земля світу. Одначе там така низька життєва стопа, що цим людям треба прийти з допомогою у розвитку рільництва та промислу. Допомога може прийти лише з Америки і то допомога в людях і в грошах. Представники Індії вже звернулися до департаменту стейти у Адміністрації Чужинної Господарки з точним пляном 15-літнього розвитку Індії. Це так званий Бомбайський плян. Ціль пляну це здвоєння земельного добробуту, зріст промислової продукції вчетверо і збільшення поголового приходу на 100%. Цей плян вимагає гроша на 30 біліонів доларів.

Китайський плян розгосподарвання ще не так точно оформлений. Одначе представники Китаю в Злучених Державах говорять теж про розвиток рільництва та промислу, який вимагатиме будови велитєнських електривень та інших засобів моторової сили. Порушаюча сила потрібна для поширення залізничних сітей та для урукомлення фабрик.

Назагал вашигтонський уряд поставився прихильно до цих домагань. Вже в часі теперішньої війни американський уряд давав Індії срібло, а Китаєви золото на втримання тамошньої монетарної системи на правній висоті. Адміністрація Чужинного Господарства закуповувала там крам та сирівці, а внаслідок цього наш уряд мусів заінтересуватись долею цих країн і на будуче. Правда, деякі пропозиції Індії чи Китаю є надто фантастичні або зависокосяглі, але це не є особливості самої Азії, бо й європейські краї мають свої зависокі вимоги на післявоєнний час. Наділі високі вашигтонські урядовці добре розуміють, що оба згадані азійські краї це будучий ринок

збути на всі американські продукти.

Оба краї важні теж зогляду на політичне положення. Від вибуху війни Індія напірає на Британію за свою політичну незалежність. Там йде теж внутрішня боротьба між різними групами. В Китаю центральний уряд слабкий, а до того зростає вплив комуністів. Супроти цього недавно створений Світовий Банк для Реконструкції й Розбудови мусить прийти з фінансовою гарантією. Одначе така допомога ще замала, бо банк і Міжнародний Монетарний Фонд досягають фінансової сили разом на 18 біліонів доларів, а оба згадані краї потребують лише для себе самих більше, ніж згадана сума.

Бомбайський плян.

Цей плян випрацюваний групою провідних промисловців з Індії, а не індійським урядом. На чолі групи стоить Ардешір Далял, член великого підприємства Тата. Цей плян вимагає 30 біліонів доларів гроша, а побіч цього уряд від себе укладає плани на розбудову, що вимагатиме \$21 біліонів. Організатори Бомбайського пляну вважають, що їхні вимоги ще дуже скромні. Вони мають на цілі піднести життєву стопу 400-мільйонного населення Індії. Вони хочуть забезпечити цьому населенню мінімальні медичні услуги та забезпечити йому хоч яке-таке мешкання. Пересічно кожен мешканець Індії має лише \$20 доходу на підставі обчислень з рр. 1931-1932. Організатори хочуть подвоїти цей дохід. Бомбайський плян передбачає, що 15-літня розбудова промислу буде коштувати приблизно 132 біліонів. Ці гроші мусилиб бути видані за границею на такі виробы, як виряд для перевозових засобів, машинерію для електривень і на використання водної сили, та машинерію на розбудову фабрик. Пляни розвитку земельного господарства запотребують 3.7 біліонів. Але для розвитку сільського господарства Індія муситиме спровадити з заграниці рільничі машини та знаряддя, насіння, штучні навози, до часу, поки не розвинеться там своєрідний промисл для виробу всього потрібного. На третьому місці стоять потреби комунікаційні а на початок треба теж спровадити виряд, з заграниці.

Імпорт технічних сил.

Але, щоб усе те пустити в рух, Індія мусить спровадити

з заграниці вишкодений персонал. В першу чергу треба буде інженирів, а потім технічних помічників. Америка знаєна із своїх механіків. Вона вивчала була в початках розбудови советської господарки велику кількість механіків, так населення Росії ще до сьогодні під словом „американець“ розуміє не людину, що походить з Америки, а загалом механіка та техніка. Коли якийсь американець в Росії заявить, що він не механік, то його вважають за такого, що лише прокидається американцем.

Отже такого технічно-механічного „американця“ потребує вже тепер Індія, а ще більше потребуватиме з ходом часу, коли туди піде американська машинерія та американський капітал. І це буде золотий вік американської техніки.

ПОЛЬСЬКИЙ ПЛЯН ФЕДЕРАЦІЇ

Кореспондент часопису. Нью Йорк Таймс подає з Риму, що в Італії знаходяться більші частини цієї польської армії, що визнає за свій уряд той, що в польським урядом на вигнанню в Лондоні. Ось ті частини, як кажеться, б'ються хоробро і проливають кров за альянтську справу, але заженені тим, що то вийде з розмов польського прем'єра, Станіслава Міколайчика, з советським урядом і Сталіном.

Ще далі кажеться, що ті польські частини різняться у своїм політичним думанню від тих польських, що є по російським боші. Вони, як виходилоб, мають свою політичну концепцію в справі унормовань відносин у центральній Європі. Ото є вони за велику Центрально-Європейську-Балканську Федерацію, що обіймаєлаб краї з населенням яких 120 мільйонів мешканців.

В Римі створено саме тепер польську виставу і на ній поміщено мапу такої федерації, до якої малиб входити такі краї: Польща, Естонія, Латвія, Литва, Чехословаччина, Мадящина, Румунія, Югославія, Болгарія та Греція.

До цього можна би додати, що не видно, щоб хто з „сильних світа“ тою концепцією серйозно зацікавився. А про те, як мають виглядати ось такі чи їм подібні „федерації“ дізнається певно Міколайчик в Москві...

Back the Attack! BUY MORE THAN BEFORE

ОЛ. ЛУГОВИЯ. Права автора застережені. В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ У двох частинах. (Перший том трьохтомний „Огнем і Кровю“)

— Ні, ця більша, — сказала селянка на чорняву дівчину, дочка мого брата, з міста. Тут учителью у нас. А моя ці зими семінар, якби не війна, скінчилаб. Тепер не знаю, як буде — розповідала вже зовсім осмілівши. — А чоловік же ваш де? — Там, де і всі... Боронить Австрію... — Ах, так! Воюємо один проти других не за свою державу, — сумно сказав ротмістр. Далі звернувся до дівчат: — Шож, боїтєся москалів дівчата? Десь певно дрижаки їли у льоху? Поживете, привикнете трохи і до москалів, — говорив з нервовим смішком. — Колиб хто чіплявся, то мені скажете. Я живу захопив, та не такий страшний чорт, як його малюють зви-

лися, Володимир Миколаевич? — запитав по російськи заміць привитатися.

— Точно так, Василю Васильовичу... Влаштувався не соргіше... Прошу сидати...

Сабуров сів, обнявши зором кімнати, спинився на портретах. Господиня і дівчата аж поблідли.

— Ум... „Бють пороги, місяць сходить“ і тут на почесною місці... — заговорив лукаво. — А виж, тітко, не боїтєся держати їх отак на стіні?

Господиня кинулася було образи здіймати. Сабуров стримав її:

— Нехай висять на здоров'я, шкоди вони нам не роблять. Як що вже так, то здійміть вашого Франца Йосифа!

Господиня кинулася було образи здіймати. Сабуров стримав її:

— Нехай висять на здоров'я, шкоди вони нам не роблять. Як що вже так, то здійміть вашого Франца Йосифа!

— Егеж... Він трохи не всього Шевченка знає на память,

От, бачите яке у нас начальство.

— З таким, то можна витримати й москалів...

— Ну, не всі такі. Полковник походить з давних боярів, знає, що рід його з України виємігрував у час татарської навали, то й ставиться до українства прихильно. Українцем визнає себе і наш генерал, начальник дивізії.

— Як же вони йдуть завойовувати Галичину для Росії?

— Ідуть, бо мусять, служба... А хібаж галицький українці не йдуть, або не йтимуть завойовувати Наддніпрянщину для Австрії? І ми і ви в однаково підневільному становищі...

Паволоцький нараз посумнів. Згадав, що прилучення Галичини не принесе галицьким українцям користи. Знав нетерпимість російських адміністраторів до шкіл з неросійською мовою навчання, знав, що на посади в Галичині присилати будуть найгірший елемент, що на кожному кроці буде населенню відатися. Відчув, що і самий він є частиною того величезного окупаційного механізму, співвинува-

тим за кривди і знущання, які будуть галичанам спричинятися. І несподівано для себе побажав розгрому тієї армії у рядах якої служив. Все одно, менше було би руйни, тай мир настав би скоріше. Похопився на цій думці: цеж зрада! Але виринула друга думка: Зрада кому?... Поневольтелям словянських народів, що споконвіку зазіхають на їхні багатства, без них не можуть жити, і в той же час ними погорджують. А хібаж я не належу до поневольтелів? — питав сам себе. Селяни живуть родинами на кількох десятинах землі, а я? Маю стільки, що сотки родин моглоб вижити, ще й пенсію гарну побираю від тихже поневоловачів. Лидемірю тільки, а я такий самий, як і вони.

Повставало багато дразливих, нерозрішених питань... Заспокоював себе тим, що він один нічого не вдіє, але раз нахлинувши думки вже не зоставляв його. У наміті повставали події з давньої минувшини; вставали криваві різни, руйна, здуршення прояви окремих, переведені москвинами впродовж віків. Всі ті Бого-

любські, Грозні, Петри Перші, Катерини й Меншикови, Бирони і Тишайші царів, та й свої рідні Вишневецькі, Ко-

нецьпольські, Паці, Кочубеї, Крижанівські і Брюховецькі. І як прототипи повставали у пам'яті величаві постаті Святослава, Мономаха, Мстислава, Романа і Данила, Кричевсько-богуна, Хмеля, Дорошенка, Орлика і Подуботка... І він іде шляхом тих перших, кого нарід проклинає і досі... Думав: Життя мого народу це довга низка терпінь, боротьби і протилежних крайностей. Українцю має багату культуру — і немає признаного світом імені. Має тисячлітню історію — і не має держави. Свободолюбний і гуманний, мав волю тоді ще, коли європейські народи стогнали під гнетом фєддалів, ніколи не посягав на волю інших народів — і сам поневолений й досі. Згідливий і людяний — і віками провадить зажерту боротьбу за своє існування. Спас Європу від навали азійських племен — і в подяку зносить погорду від тієї Європи. Багато причинився до освіти сусідів, дав їм тисячі талановитих вчених, мист-

ців, полководців — а самий і досі стоїть позаду освічених народів. Має величезні природні багатства — і живе у страшній нужді. Кормить хлібом пів Європи — і сам не має хліба подостатком, часто голодує. Гине у братовбивчих війнах за інтереси державних народів, — а що має в подяку? Валувське „нет і бить не может“...

Алеж кажуть, що війна ведеться за визволення. Смішно! Росія сама душить словянські народи, як ніяка інша держава. А Франція засліплена бажанням зрєзалуватися за 1871 рік... А Ірландія, а Індія? Якаж то війна за визволення? Може і за визволення, та тільки не тих народів, кого ми душимо. Заздрісно, як хтось інший менші народи душить, чомуб те душення нам не змоноподізувати? Виходить, що гнобити народи можемо тільки ми, і ті, що припадково знайшлися з нами в союзі... Шож, Російського гарматного мяса вистане для всіх трьох. Також трійця зібрався! Крамарські інтереси покривають фіговим листком культури й гуманності... Краше про це не думати. Не думати...

(Дальше буде).

КОМУНІКАТ

Українсько-Американського Допомогового Комітету

1) ЧАРТЕР

Виконуючи ухвалу Українсько-Американського Допомогового Комітету з дня 20. червня ц. р. подаємо до відома нашого громадянства, що наша організація одержала державний чартер. Чартер дає нам тепер можливість розвинути законну діяльність у всіх стейтах Злучених Держав в розмірах начеркнених статутом. В той спосіб перша стадія праці Допомогового Комітету закінчена — а починається друга стадія — організаційна.

2) ЗАВДАННЯ МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ГРОМАДЯН

Допомога жертвам війни, — коли вона має бути успішна, — вимагатиме від нас великої праці та великих матеріальних жертв. Ця праця і ці жертви мусять прийти від нас самих, а не від подіючих наших парохій, відділів заповогових організацій, горожанських клубів, братств, сестричтв, спортових дружин, хорів, аматорських кружків та поодиноких громадян, словом від кожної організації та від кожної одиниці, яка почуває в собі українську кров; від усіх, що не тільки словами але ділами хочуть допомогти українським жертвам війни.

Пам'ятаймо, що уряд Українсько-Американського Допомогового Комітету тільки тоді зможе виконати ввожене на нього завдання, коли кожна свідома українська організація та одиниця стануть негайно членами Допомогового Комітету, бо:

а) Цим піднесуть морально і матеріально силу і значіння Допомогового Комітету.

б) Цього вимагає і державна влада, щоби організація з такими завданнями мала відповідне число членів та відповідні матеріальні засоби.

Можемо тільки підкреснути, що коли кожна українська організація та кожна свідома наша одиниця стане ЗАРАЗ членом Допомогового Комітету, то не тільки дістанемо всю можливу поміч від державних чинників, але зможемо ще в цьому році стати членами АМЕРИКАНСЬКОГО ВОЄННОГО ФОНДУ.

Ось тому черговим нашим завданням буде праця над негайним вступленням усіх церковних та світських організацій та свідомих громадян в члени Українсько-Американського Допомогового Комітету.

3) ЯК СТАТИ ЧЛЕНОМ У. А. Д. КОМІТЕТУ

Дійсним членом У. А. Д. Комітету може бути кожна українсько-американська церковна або світська організація, яка а) зашла виповнену нижче позначену заяву-резольцію до Комітету; б) заплатити річну вкладку в сумі \$10; в) буде прийнята урядом У.А.Д.К. в члени.

Спомагаючим членом буде кожний громадянин та громадянка, котрі заявлять свою охоту стати членами-спомагаючими та заплатити річну вкладку в сумі \$5. Всі грошеві довідки, заяви та резолюції треба висилати негайно на таку адресу:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 North Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.

4) ДО ПРАЦІ!

Колиб тепер справа допомоги українським жертвам війни була припизнена — то вина за це спаде тепер на кожну нашу церковну і світську організацію, на кожну одиницю нашої суспільності, які не виконують свого обов'язку. Та ми глибоко переконані, що як у часі бондової кампанії наш загальний виконавчий зобов'язання супроти нашої держави, так і тепер цей загальний виконавчий і це друге, гуманне завдання супроти своїх зруйнованих війною братів і сестер!

Ось тому, всі, як один ставаймо негайно в ряди Українсько-Американського Допомогового Комітету, щоби зараз організувати обильну допомогу нашим замученим братам!

ЗА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИМ ДОПОМОГОВИМ КОМІТЕТОМ:

Д-р Володимир Галан, президент
Д-р Неоніла Пелехович-Гайворонська і Юлія Маньоська, заступниці президентки
Евген Рогач, скарбник Д-р Павло Дубас, секретар

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Роман Слободян, Василь Шабатура, Анастасія Вагнер, Іванна Бенцаль

РАДНІ: Марія Близняк, Андрій Мельник, Анна Настюк, Ева Піддубчишин, Марія Сталена, Ірина Гарнавська, Семен Угорчак

ЩОСЬ НОВОГО ЦЕЇ ЗИМИ! The Three-quarter Length Fur Coat!

- Ми вже маємо на складі готові футра, зроблені за цю найновішою модою. Вони вироблені з PERSIAN LAMB, MUSKRAT і інших шкірок. Вступіть сьогодні і попроbuyте їх.
- Великий вибір, різні розміри, новий товар, нові моди, витривалість, якість — все це найдете у виробництві МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО.
- Також виробляємо футра згідно з вашими вимогами. Всі футра, куплені тепер, переходять до зими в нашій FUR STORAGE VAULT.

Michael Turansky
350 Seventh Avenue
New York, N. Y.

Between 29 & 30 Sts.
16th Floor

Lackawanna
4-0973

Отворено щодня до 5. години.

HAMMER BRAND
PERSIAN LAMB
від \$200 до \$650
HOLLANDER BLENDED
MUSKRAT
від \$225 до \$325
SKUNK
\$325

• Всі ціни включають федеральний податок

BY-LAWS OF THE UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

ARTICLE I

Name

The name of the corporation shall be: THE UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE.

ARTICLE II

Objects

The objects of the corporation shall be to take action in providing relief in the form of food, clothing and other necessities of life for the suffering, homeless and impoverished victims of war and other disasters within and outside of Ukraine and likewise to cooperate to the fullest extent with the American Red Cross, United Nations Relief Administration as well as with other similar governmental and authorized private agencies and authorities.

ARTICLE III

Means of achieving objects

For the fulfillment of the above mentioned objects the corporation shall (a) establish working relationship by consultation and correspondence with organizations and institutions throughout the United States of America, both secular and religious, (b) issue press releases and other suitable forms of publication, (c) receive dues from members and contributions and donations from organizations and individuals and (d) in general, adopt all measures possible under present war conditions and in harmony with the war effort of the United States of America and its national policies.

ARTICLE IV

Place of Executive Offices

The corporation shall maintain an executive office at a place where it would be convenient for its officers and directors and where meetings of the Board of Directors may be held.

ARTICLE V

Members

Members shall be divided into (a) active and (b) supporting. Active members shall be those organizations and institutions which pay their yearly dues in the amount of ten dollars and signify their intention to become active members on special applications issued for that purpose and are accepted by the Executive Committee. Supporting members shall be those individuals who pay their yearly dues in the amount of five dollars.

ARTICLE VI

Rights of members

Active members shall have the right to send their representatives to the general meeting and participate in election of officers and directors.

Supporting members shall have the right to be present at the general meeting of the corporation without voting privileges.

ARTICLE VII

Executive officers and the Board of Directors

The Executive Committee shall consist of a President, two Vice-Presidents, Secretary, Treasurer and five members of the Auditing Committee.

The Board of Directors shall consist of the Executive Committee and eight directors.

Additional officers may be appointed by the Board of Directors if necessary.

ARTICLE VIII

Election of officers

Officers shall be elected by the active members at a time and place designated for the general meeting by the board of directors. For voting purposes legal active members shall be considered those,

who were members for at least 30 days preceding the general meeting and who are members of good standing.

ACTIVE MEMBER

Resolution

Name of Organization _____ Place _____ Date _____

To the Ukrainian American Relief Committee
847 North Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

This is to certify that at the regular meeting of _____ held _____

1944, it was resolved to become an active member of the Ukrainian American Relief Committee.

Mr. (Mrs., Miss) _____ was duly appointed as our delegate.

(Name of organization) _____

Pres. _____
Sec'y _____

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОИТ, МИШ.

З діяльності українського Народного Дому.

Піврічні збори Українського Народного Дому при одушевлялися числами членів, відбулися дня 18-го червня 1944.

Голова гр. Єванчук короткою промовою вітвормив збори і прочитав програму. По відчитанню рек. секретарем протоколу з минулих зборів слідували звіти урядників.

Голова У. Н. Дому гр. Єванчук говорив загалом про працю уряду за минулих 6 місяців. По ним заст. голови гр. Мих. Андрусевиць апелював до членів і просив лучшої кооперації. С. Боднар, фін. секретар сказав, що вже всі менші довги сплачені, лишається лише довг в У. Н. Союзі. Василь Бартиш, скарбник, сказав, що його книжки годяться з книжками фін. секретара; Іван Каменецький, рек. секретар, просив членів менше слів, а більше діл. С. Булаківський, менеджер У. Н. Дому, здав звіт про фінансовий стан клубу: Директори: Василь Бра-

туть, С. Пелех і Д. Кремко кожний окремо висказували прихильно про господарку уряду. При кінці контрольори, а то С. Медвідь, Т. Прокіпчук і Д. Кремко потвердили звіти урядників і заявили, що найбільшій в якнайліпшій порядку.

Присутні члени найбільше одушевлялися звітами фін. секретаря та менеджера, які вказали, що господарка уряду за минулий піврік принесла поважну суму приходу, мимо цього, що сплатили майже всі дрібніші довги, які

тяжили на У. Н. Домі. Довг, який ще тяжить на Домі це довг в У. Н. Союзі. Сума довгу, на так поважне число членів і всю українську громаду взагалі майже зникаюча. Всього довгу ще лишилося \$15,000, що при добрій волі і ширій праці загалом можна в якнайкоротшім часі сплатити. Урядники докладають всіх старань, аби вже раз ця українська святиня стала чиста від довгу.

Тому ось тепер уряд влаштовує два підприємства на день 26 листопада 1944. Добрі, ширі й свідомі завдання члени та прихильники нашої справи посторонні люди подарували на підприємство гарні і коштовні річі. Білети вже вироблені і їх розпродується. Треба тепер тільки широго попєрття справи зі сторони всього членства і всіх ширих свідомих українців, щоби заходи уряду увінчалися добрим успіхом, на що урядники числять та вже згорі дякують за співпрацю.

Ів. Каменецький,
рек. секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ГАРТФОРД, КОНН., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ КЛУБ

ВЛАШТОВУЄ

ЛІТНІЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 13. СЕРПНЯ (AUGUST 13, 1944)

В LIGHTHOUSE GROVE STATION 24. GLASTONBURY

Будуть танці і перекуски.

Початок у 1:30 пополудні. Вступ 60 центів.

Шановні Громадяни! Комітет запевняє Вас, що не пожадує, як придете на відпочинок у величезнім парку. Там побачите своїх знайомих і можна забавитися до самого вечора.

ГОДУЄ АМЕРИКАНСЬКИМ ЦУКРОМ.—Ця сцена знята в одній з італійських місцевостей, визволеній американськими військами. Це вернула до своєї оселі мати з дітьми і не застала в ній нічого. Це все виграбили німці. Діставши першу поміч у формі від Алієвської Військової Управи, мати дає перший кусок цукру сироті голодній дитині.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BERgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обов'язані мати посвідку, що вони в до- рожності. При перенесенні до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стєйтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребуєть теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ

ДО ФАБРИКОВАННЯ СТАЛЕВИХ ПЛИТ

МАШИНІСТІВ
ВИКЛАДАЧІВ НА МЕТАЛЮ
РОБІТНИКІВ

ДОСВІДЧЕНИХ І БЕЗ ДОСВІДУ — ДОБРА ПЛАТНЯ

СТАЛА РОБОТА — БАГАТО ОВЕРТАЙМ
ЗНАМЕНІТІ РОБІТНИЧІ УМОВИНИ
Потрібне свідчення звільнення

L. O. KOVEN BRO. INC.

PATERSON PLANK RD. & FRANKLIN ST.
JERSEY CITY, N. J.

3 СОВЕТСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ.—На цій мапі бачимо, де знаходяться тепер менші більш советські війська, що наступають з одного боку в напрямі на Східну Пруссію, намагаючись відвертати німецьким військам з Латвії та Естонії. З другого боку бачимо просування на Варшаву, столицю Польщі.

Найбільший метеорит

Дня 30. червня 1908 р. в непролазній тайзі епісейської губернії на Сибірі, 800 км. від міста Туруханська, упав найбільший метеорит, який знає людська історія. Ніхто не видів на власні очі таємного гостя з міжпланетних просторів, бо зараз підчас упадку на землю його прогинула земля.

Землетрус і повітряні хвилі.

Упадок сибірського метеориту викликав велике потрясіння земної поверхні та атмосфери у різних місцях нашої Землі, де їх записали відповідні дуже точні прилади.

На місці упадку.

Метеорит зі страшним шумом упав на землю, звідкля піднявся велитенський огненний стовп висоти 20 км. Пожежа виняла довкола того місця великі простори лісу. Шум від упадку було чути на 500 км. довкола. Метеорит по упадку зникнув у глибині землі і досі не вдалося його віднайти, хоча багато експедицій його шукало. Ті експедиції не можуть навіть дійти до місця упадку, бо воно лежить в далекій неприступній тайзі і до нього нема жадної дороги. Єдине, що вдалося досі зробити, це дослідити місце упадку літаками. З літака видно серед густої тайги саму площу без ліса шириною на яких 10 км. Крім того головного місця, де впала найбільша частина метеориту, довкола є ще багато ям-кратерів, що видно повстали наслідком удару менших відприсків метеориту.

Тільки видно при досліді місця упадку літаками. Але й такі досліді є дуже трудні, бо густа сибірська тайга не дозволяє літакам ані піде осісти, ні навіть знизитися.

Цей таємний метеорит, що пірнув углиб землі, інтригує ще сьогодні геофізиків і астрономів. Щойно недавно московський астроном Астановін зібрав висліді різних дослідів різноманітних проявів, які

Світляні явища.

Вночі по упадку метеориту в Європі було видно на небі сріблясті хмаринки. Небо було так яснє, що в місті Гайдельбергу в Німеччині славний астроном М. Вольф не міг виконувати фотографій звезд. В саму північ можна було читати в околиці Чорного моря.

Гіпотеза Пля.

Пля поставив гіпотезу, на основі якої сибірський метеорит був малою кометою, якої хвіст складався з космічного пилу, а ядро з рою метеоритів. За його гіпотезою, коли ядро комети зударилось зі Землею на Сибірі, то її хвіст зложений з пилу, розпоршився на полудневий захід над Європу, даючи згадані світляні явища. Пил мав би знаходитися у вищих верствах атмосфери. На підтвердження своєї гіпотези наводить Пля факт, що в той самий майже час, коли впав сибірський метеорит, впав маленький каменистий метеорит в околиці Києва.

Колиб упала комета...

При наукових розглядах таємниці сибірського метеорита і метеоритів взагалі, насувається питання, що булоб, якби Земля зударилась з якоюсь кометою. У відповідь на це кажуть учені, що якби Земля зустрінулася з „хвостом“ комети, тоді її не загрожувало ніякої небезпека. Можливо зрештою, що Земля уже пераходила через прозорий, зложений з нижнього космічного пилу хвіст комети.

Інакше, колиб Земля зударилась з ядром комети. Коли гіпотеза Пля є правдою, тоді легко собі уявити, які з цього булиб наслідки для Землі, коли такої розмірно невеликий сибірський камінь-метеорит викликав на Землі так багато змін!

Два дослідники, співробітники британського музею в Лондоні обрахували, що якби сибірський метеорит упав був

на 4 години 47 минут раніше, то місцем його упадку булаб не дика, пуста сибірська тайга, а міліоний Петербург! Ясно, що по ньому лишилась би тоді лиш гора румовища, перемішана з рештками міліонів мешканців цього великого міста. Не виключене, що і вся історія Європи виглядала б інакше, якби згинула була в Петербурзі вся царська родина і всі ті, що організували війну в 1914 р.

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ

БОЛІНІТ

Ради на ногах, опухлі ноги, набряклі живи, болучі ноги, флегмі (запалення живи), надухілі або болучі моани чи кісточкі і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операцій.

Dr. L. A. VENLA

320 W. 86 St., New York City

Більшо Бродвер, ЄВРОПЕЙСЬКА СПЕЦІАЛІСТ.

Даром пробка ЗІЛЛЯ МІЛБРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомаганія шлунока й виробувади коштовні ліки й зєла, а не найкращі полекші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зєла Мілбртон, котрих не запарюється ні вариться, а споживається в натуральній формі. По житті пробки переконаєтеся, як skutочно діють в недомаганіях таких, як кваси шлунока, гази, нестрівність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомаганія, котрі походять зо злого травлення. Щоби переконатися, пишть по пробку.

Спеціальна Оферта по знижених цінах.

1 \$1.00 за 1 коробку Мілбртону
1 \$1.50 за 2 коробки Мілбртону
1 \$2.00 за 3 коробки Мілбртону

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК. ШКІРНІ, НЕРВОВІ І ШЛУНОКОВІ НЕДУГИ. Геморойди й інші відходів забурення, Ниркові й Міхурові забурення, Біль у кишках, Шлунокові й внутрішні забурення, хронічні боляки, духлину желє, нервові ослаблення, ревматизм і звиніяння живи. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі шкорою пільгою. Лучні Екс. екзамінації крові і мочі, застримі, коли вказані. Всі хронічні недуги лікуємо науково. ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2

ЗАВЖДИ Найкраща услуга вимагає в кожній дрібниці особистої уваги. Таким чином ніякої подробиці не переочиться і не забдається. Ще від 1900 року гаслом цієї фірми є: дати кожній родині особисту увагу й заінтересування — завжди. STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

КУХАРКОК Жінок заінтересованих в кухарстві 3 домашнім або реставраційним досвідом Добра платня—шкоро пільшика Гарний вишкіл в добрій роботі Треба знати читати і писати по англійськи SCHRAFFT'S 56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН МУЖЧИН—ЖІНОК ШКОДЕНІА АБО ЧАСОВА РОБОТА 4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО ДОБРА ПЛАТНЯ СТАЛА ПРАЦЯ ДО ЗВичАЙНОГО ЧИЩЕННЯ В ОФІСОВИХ БУДИНКАХ І ГОТЕЛЯХ В МЕНГЕТЕН І БРУКЛІН. ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ ГОЛОСИТЬСЯ ДЕННО ДО NATIONAL CLEANING CO. 9 W. 29th St., near 5th Ave. New York City

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ ПЕТЕРСОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбудуться в суботу, 5. серпня, в год. 7:30 ввечір, при 435 Мейн Стр. Простімо всіх членів і членів прийти на збори, бо маємо важні справи до подолання, між іншим обговорення улаження підприємства. Довгучис членів просимо заглянути в свої книжечки і своїм належитим шкоро вирішити. Зі рід. С. Винярський, предс.; М. Матвій, секр.

ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ ДО ФАБРИКОВАННЯ СТАЛЕВИХ ПЛИТ МАШИНІСТІВ ВИКЛАДАЧІВ НА МЕТАЛЮ РОБІТНИКІВ ДОСВІДЧЕНИХ І БЕЗ ДОСВІДУ — ДОБРА ПЛАТНЯ СТАЛА РОБОТА — БАГАТО ОВЕРТАЙМ ЗНАМЕНІТІ РОБІТНИЧІ УМОВИНИ Потрібне свідчення звільнення L. O. KOVEN BRO. INC. PATERSON PLANK RD. & FRANKLIN ST. JERSEY CITY, N. J.

ЖІНОК—чистити офіси від 5 до 8 ввечір; добра платня; стало. Empire State Cleaning Co., 857 Broadway, contact 17 Sst., N. Y. C.

День за днем плив корабель морем, і його наповняли реви звірів.

Накінець він почав наближатися до західного берега Злучених Держав. Ферет дістав багато вісток бездротним телеграфом.

„Я дістану сто тисяч“, він мріяв, як доручу цілого Тарзана.

Але тої ночі зірвалася люта буря.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ МОЛОЧНА ФАРМА 90 АКРІВ, прекрасний дім з 12 кімнатами, стодола, елеватрика, 45 штук худоби, машинерія. Ціна 15,000 дол. Умовини. Також 66-АКРОВА фарма, дім з 5 кімнатами, стодола, 4,000 дол. Можна купити з інвестарем або лише нерухомістю. Більшо Sharon Springs у стейті Нью Йорк. 148-50 HENRY BURBAN 381 So. 6th St., Newark 3, N. J.

НА ПРОДАЖ BEER GARDEN, 9 акрів землі, дім на 10 кімнат, курники на 1,800 курей, як також 130-акрова фарма, добрі будинки і потік. Пишть до власника: 150-1 ALBERT TISTAN, FRENCHTOWN, N. J.

ПРОДАЮ ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, КАЛУНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ й різного роду бізнес. Полагаючу нотаріальні справи. Продаю різного роду аскурацію PETER BARTKIW Real Estate & Insurance Broker Notary Public 309 E. 14. St., New York, N. Y. Phone AL. 4-8254

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 690 5. 10 ST., NEWARK, N. J. Tel.: Essex 3-5066 Урядові години: Від 1 до 3 попол.; від 6 до 8 ввечір. В неділі згідно з умовою.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН і вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК зарядкує погребами по \$150 ціні так-маленький як ОБСЛУГА НАКРАЩА. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК — НА — ФІЛАДЕЛФІЮ в околиці МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронним в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MEtrose 2-6577 В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ТАРЗАН, ч. 1016. Буря.